

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2974

av Lena Ek m.fl. (C, M, FP, KD)

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2015 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bygga snabbt bredband på landsbygden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra servicen på landsbygden.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta det arbete som alliansregeringen påbörjade med att inrätta ett nationellt skogsprogram.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta med satsningen Matlandet Sverige.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med en nationell livsmedelsstrategi före juni 2015.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med ett initiativ för ett ökat internationellt samarbete och engagemang för att minska överanvändningen av antibiotika inom sjukvården och livsmedelsproduktionen före juni 2015.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att förbättra djurskyddet i EU och för att gemensamma regler för djurskydd följs.

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kartlägga nationella, mer långtgående regler som styr svenska företag. Svensk djurskyddslagstiftning ska inte omfattas.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kartlägga den nationella tillämpningen av EU:s livsmedelslagstiftning för att identifiera eventuella hinder som snedvrider konkurrensen för företagande.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Statskontoret i uppdrag att se över alternativa modeller för livsmedelskontroll i syfte att stärka dialoginslagen och i högre grad undvika förelägganden.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Livsmedelsverkets uppdrag att i konsumenternas intresse arbeta för att säkra livsmedel, redlighet i livsmedelshandlingen och bra matvanor bör utformas så att företagande inom livsmedelssektorn underlättas.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra en kartläggning över vilka myndighetskontakter livsmedelsföretag måste ha på regional och kommunal nivå i syfte att på sikt kunna minska företagets regelbörda.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samla viltförvaltning och jaktfrågor i en ny myndighet.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över regelverket för hantering av vapenlicenser i syfte att underlätta för jägare.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att införa ett undantag från tillståndsplikten för kameraövervakning av vilt, men med beaktande av integritetsaspekten.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att driva på EU för att förändra art- och habitatdirektivet så att klassificeringen av hotade djur och växter i högre grad kan avgöras i Sverige.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta med riktad selektiv jakt på varg.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över dagens ersättningsnivåer till dem som får sina tamdjur rivna och dödade av rovdjur.

Anslagsanvisning

Tabell 1. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor).

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (A)
1:1 Skogsstyrelsen	406 278	-7 000
1:2 Insatser för skogsbruket	366 373	-100 000
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	115 921	
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	107 074	-5 000
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	13 433	
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	124 349	
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	57 778	-20 000
1:8 Statens jordbruksverk	519 086	-18 000
1:9 Bekämpande av växtskadegörare	5 000	
1:10 Gårdstöd m.m.	6 097 400	
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	129 000	
1:12 Finansiella korrigeringar m.m.	75 472	
1:13 Strukturstöd till fisket m.m.	46 105	
1:14 Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	143 051	
1:15 Livsmedelsverket	303 139	
1:16 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	15 160	+35 000
1:17 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	42 913	
1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 740 505	
1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 083 785	
1:20 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	37 830	-5 000
1:21 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	4 116	
1:22 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	1 029	
1:23 Främjande av rennäringen m.m.	107 915	
1:24 Sveriges lantbruksuniversitet	1 727 833	-11 395
1:25 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	515 700	
1:26 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1 177	
Summa	15 787 422	-131 395

Tabell 2. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 till 2018 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor).

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	2015	2016	2017	2018
1:1 Skogsstyrelsen	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0
1:2 Insatser för skogsbruket	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt				
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder				
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar				
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
1:8 Statens jordbruksverk	-18,0	-8,0	-8,0	-8,0
1:9 Bekämpande av växtskadegörare				

1:10	Gårdsstöd m.m.				
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.				
1:12	Finansiella korrigeringar m.m.				
1:13	Strukturstöd till fisket m.m.				
1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.				
1:15	Livsmedelsverket				
1:16	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	+35,0	+35,0	+35,0	+35,0
1:17	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.				
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur				
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur				
1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
1:21	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.				
1:22	Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.				
1:23	Främjande av rennäringen m.m.				
1:24	Sveriges lantbruksuniversitet	-11,4	-11,4	-11,4	-11,4
1:25	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning				
1:26	Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien				
	Summa	-131,4	-121,4	-121,4	-121,4

Motivering

Landsbygdsprogrammet

Det är viktigt att använda de stora resurser som finns i landsbygdsprogrammet för att förbättra förutsättningar för jobb och tillväxt på landsbygden. Därför har alliansregeringens utgångspunkt vid utformandet av landsbygdsprogrammet fram till 2020 varit att medel i första hand ska användas för att ge lönsamma och livskraftiga företag, aktiva bönder och en modern landsbygd. Därför bör utformningen av och innehållet i landsbygdsprogrammet ej ändras. Genom att stå fast vid nuvarande utformning av programmet skapas långsiktighet för svenska bönder och svensk landsbygd. Alliansen vill kompensera för EU:s budgetneddragning genom att skjuta till ytterligare 2,8 miljarder kronor, och vi vill öka anslagen till landsbygdsprogrammet eftersom det skapar utveckling på landsbygden, bättre miljö och fler jobb i hela landet.

Tillgång till bredband är avgörande för att människor ska kunna driva företag, jobba och studera på distans. Det förbättrar också servicenivån i hela landet. Alliansregeringen har sedan 2007 satsat ungefär 2,2 miljarder kronor på bredbandsutbyggnad. Redan idag har 99 procent av befolkningen tillgång till 4G i sina hem, vilket gör oss i särklass bäst i Europa. Genom att satsa ytterligare 3,25 miljarder kronor på att bygga snabbt bredband på landsbygden blir det enklare att bo och verka i hela landet. Alliansen vill att det ska sättas som mål att 90 procent av alla hushåll och företag dessutom ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.

För att människor och företag ska vilja bo och verka i hela Sverige är det viktigt att det finns tillgång till en fungerande, grundläggande service på rimligt avstånd. Detta

gäller såväl myndigheter som kommunal och kommersiell service. I glesbygden har framförallt servicelösningar som bygger på lokala förutsättningar och samverkan med företagare och civilsamhället möjlighet att bli långsiktiga och bärkraftiga. Därför avsatte alliansregeringen i utformandet av landsbygdsprogrammet år 2014–2020 700 miljoner kronor för att förbättra servicen på landsbygden, en satsning som bör kvarstå. Alliansen föreslår att det inom landsbygdsprogrammet fortsatt ska finnas möjlighet att stödja lanthandlare och bensinmackar, landsbygdsprogrammet bör öka tillgängligheten till offentlig service i glesbygd, och förbättra livskvaliteten på landet genom att till exempel ge stöd till idrottsanläggningar och elljusspår och fortsätta samordna insatser för att öka tillgängligheten till lokal service.

Ett nationellt skogsprogram

Skogsbruk och industri kopplad till skogen har en enorm betydelse för den svenska ekonomin. Skogen är dessutom hem för tusentals arter. Produkter baserade på skogsråvara står för över 50 procent av den svenska nettoexporten. Det finns potential att förbättra skogssektorns möjlighet att skapa fler jobb och ökad tillväxt i hela landet. Alliansens skogspolitik tar sin utgångspunkt i två jämställda mål: produktionsmålet och miljömålet. En hållbar skogsskötsel, ökad export och nya biobaserade produkter och tjänster är viktiga framtidsområden. Skogen är viktig för biologisk mångfald. Skogen ger även möjligheter för friluftsliv och turism och bidrar med andra viktiga värden. Därför är det viktigt att alliansregeringens påbörjade arbete med att inrätta ett nationellt skogsprogram fortsätter i samma anda. Skogsprogrammets inriktning bör vara att det ska omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi.

Konkurrenskraftig livsmedelssektor

Den svenska livsmedelsproduktionen ska ha goda förutsättningar. Alliansregeringen tillsatte därför en utredning som ska se över hur konkurrenskraften kan stärkas i svensk jordbruks- och trädgårdsnäring. Samtidigt har svenskt jordbruk ett antal konkurrensfördelar. Sverige har EU:s bästa djurskydd, hög miljöhänsyn och ett smittskydd i världsklass. Satsningen på ”Sverige – det nya matlandet”, som syftar till att lyfta den svenska livsmedelsproduktionen samt exporten av livsmedel, har bland annat bidragit till att antalet livsmedelsföretag har ökat. Efterfrågan på säker och hållbart producerad mat fortsätter att öka. Livsmedelsförädlingen är en sektor med stor geografisk spridning. Därmed kan branschen bidra till att skapa jobb i hela landet. Den

matbaserade turismen är också en viktig sektor som kan ge ökade möjligheter till fler jobb.

Alliansen vill fortsätta utveckla förutsättningarna för den svenska landsbygden och de gröna näringarna. Därför anser vi att satsningen Matlandet Sverige ska fortskrida och som ett led i denna satsning bör en nationell livsmedelsstrategi arbetas fram. Regeringen bör därmed återkomma med en nationell livsmedelsstrategi innan juni 2015.

Regeringen har presenterat en dramatisk nerskärning i anslaget Konkurrenskraftig livsmedelssektor, vilket skulle innebära en avveckling av satsningen Matlandet Sverige. Regeringen föreslår att 15 miljoner kr per år avsätts för en konkurrenskraftig livsmedelssektor, vilket kan jämföras med den miljard kronor som alliansregeringen totalt satsade åren 2008–2013. Att regeringen nu väljer att avveckla matlandet utan någon kompletterande satsning är oroväckande. Svensk livsmedelsproduktion har svårt att hävda sig i internationell konkurrens bland annat på grund av andra länders lägre djurskydd. Alliansen vill fortsätta värna det svenska djurskyddet och samtidigt skapa bättre förutsättningar och starkare konkurrenskraft för svenska livsmedelsföretag. Dock riskerar regeringens politik göra det motsatta. Regeringen skär drastiskt ned på anslaget för en konkurrenskraftig livsmedelssektor, parallellt med flera förslag som drabbar lands- och glesbygden mycket hårt, såsom återintroducerad handelsgödselskatt, införandet av kilometerskatt, samt ett nedskuret landsbygdsprogram. Sammantaget är det uppenbart att regeringens förslag försämrar svenska lantbrukares konkurrenskraft markant.

Djurskydd och djurhälsa

I Sverige får djur inte antibiotika i förebyggande syfte. Det är något som sker i många andra länder och som bidrar till problem med multiresistenta bakterier. Det är ett problem som är både allvarligt och akut. Idag används mellan 300 000–500 000 ton antibiotika per år i världen. Av det går cirka två tredjedelar till djur. Till stor del beror det på att kor, grisar och kycklingar medicineras som kompensation för att djurväl-färden är sämre. Därför bör regeringen innan juni 2015 ta ett initiativ för ett ökat internationellt samarbete och engagemang för att minska överanvändningen av antibiotika inom sjukvården och livsmedelsproduktionen.

Alldeles för få länder i EU uppfyller minimikraven som ställs vid grisuppfödning; flertalet grisar inom EU:s gränser utsätts för rutinmässig svanskupering och många suggor fixeras. Sverige har sedan länge haft djurskyddslagar som går längre än EU-direktiven, vilket har resulterat i en god djurhälsa men samtidigt varit en bidragande orsak till att svenskt kött är dyrare än många andra länders. För djurhälsans och svenska

bönders konkurrenskraft är det därmed av yttersta vikt att Sverige verkar för att förbättra djurskyddet i EU och för att gemensamma regler för djurskydd följs.

Regelförenklingar

Regelverk som rör företag i primär- och livsmedelsproduktion är i hög utsträckning gemensamma för EU:s inre marknad. Det gör att alla nationella regler och krav som går utöver den EU-gemensamma lagstiftningen riskerar försämra konkurrenssituationen för de svenska företagen. Därför bör nationella, mer långtgående regler alltid vara väl motiverade och prövas noga. Det kan också finnas lagar och regler som slår orättvist i olika delar av landet och som kan behöva anpassas till de villkor som råder i gles- och landsbygd eller i särskilda sektorer. Det finns också krav som slår på ett orimligt sätt mot småföretagare i glesbygd. Förståelsen för företagande på landsbygden behöver öka. På så sätt skapar vi bättre förutsättningar för livskraftiga företag och regional utveckling.

Det behöver göras en kartläggning av nationella, mer långtgående regler för att förbättra och förenkla utan att försämra det som gör svenska livsmedel så bra, såsom god djurhälsa och liten miljö- och klimatpåverkan. Även en kartläggning av den nationella tillämpningen av EU:s livsmedelslagstiftning för att identifiera eventuella hinder som snedvrider konkurrensen för företagande bör göras.

En viktig del för att förenkla livsmedelsproducenters och livsmedelsföretags vardag är en förbättrad modell för livsmedelskontroller. Därmed menar vi att Statskontoret bör få i uppdrag att se över alternativa modeller för livsmedelskontroll i syfte att stärka dialoginsatsen och i högre grad undvika förelägganden.

Vidare bör Livsmedelsverket ges i uppdrag att i konsumenternas intresse arbeta för att säkra livsmedel, redlighet i livsmedelshanteringen och bra matvanor ska utformas så att företagande inom livsmedelssektorn underlättas.

Ytterligare steg för ett förenkla för livsmedelsföretagen bör tas. Det ska vara enkelt att driva företag, och målet bör ständigt vara att minska regelkrånglet där det är möjligt. Därför bör en kartläggning genomföras över vilka myndighetskontakter livsmedelsföretag måste ha på regional och kommunal nivå i syfte att på sikt kunna minska företagens regelbörda.

Vilt och jakt

I Sverige har vi en stor artrikedom och livskraftiga viltstammar. Möjligheterna som vår natur erbjuder, med rekreation, motion och jakt, innebär också ett stort ansvar att bruka och nyttja naturen på ett sätt som är långsiktigt hållbart. Viltkött är klimatsmart. Därför kan det finnas skäl att vi förbättrar möjligheterna till jakt och gör viltkött mer

tillgängligt. Nu genomförs en omfattande jaktlagsutredning. Syftet är ett modernt och enkelt regelverk som möter en bred acceptans.

Det bör tas ett samlat grepp kring hur viltförvaltningen ska organiseras i staten. Jaktlagsutredningen delbetänkande föreslog inrättandet av en ny myndighet med ansvar för viltförvaltning och jaktfrågor. Alliansen instämmer i förslaget och anser därmed att det snarast bör inrättas en ny viltmyndighet som därigenom tar ett helhetsgrepp på dessa frågor.

Vidare bör det övervägas huruvida det går att införa ett undantag från tillståndsplikten för kameraövervakning av vilt, men med beaktande av integritetsaspekten. Det bör även göras en översyn av regelverket för hantering av vapenlicenser i syfte att underlätta för jägare.

Viltförvaltningen behöver decentraliseras ytterligare – från europeisk nivå till nationell nivå och från nationell nivå till regional nivå. Regelverket för skydd för värdefulla miljöer och arter i EU bör anpassas efter de olika nationella förutsättningarna. Därför bör Sverige verka för att förändra art- och habitatdirektivet så att klassificeringen av hotade djur och växter i högre grad kan avgöras i Sverige.

Inga av våra rovdjur är utrotningshotade. Alliansregeringen har, utifrån omfattande forskning, utformat en ny rovdjurspolitik som möjliggör en regionaliserad och ansvarsfull förvaltning. Sverige uppfyller sina internationella åtaganden. Människor som lever nära rovdjur och vilt ska kunna vara med och påverka. Alliansens rovdjurspolitik ger möjlighet till en riktad selektiv jakt på varg utan att påverka vargens gynnsamma bevarandestatus. Rovdjursangrepp på tamboskap och husdjur kan orsaka skada för enskilda lantbrukare och leder till otrygghet. Regeringen bör säkerställa att det går att bedriva en ändamålsenlig skydds jakt kombinerat med ersättningar till dem som får sina tamdjur rivna och dödade av rovdjur. Därför är det angeläget att alliansregeringens beslutade rovdjurspolitik ligger fast och att det genomförs en riktad selektiv jakt på varg. Dagens ersättningsnivåer till dem som får sina tamdjur rivna och dödade av rovdjur bör ses över.

Lena Ek (C)

Ulf Berg (M)

Fredrik Malm (FP)

Magnus Oscarsson (KD)